

УДК 65.012.8:658

Філімонюк Катерина Сергіївна

студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Тарасенко Ірина Олексіївна

Доктор економічних наук, професор

Київський національний університет технологій та дизайну

Филимонюк Екатерина Сергеевна

студентка

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Тарасенко Ирина Алексеевна

Доктор экономических наук, профессор

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Filimonjuk Ekaterina

student

Kyiv National University of Technology and Design

Tarasenko Irina

Doctor of Economics, Professor

Kyiv National University of Technology and Design

УПРАВЛІННЯ ЗАХИСТОМ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

УПРАВЛЕНИЕ ЗАЩИТОЙ ИНФОРМАЦИИ В СИСТЕМЕ ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

MANAGEMENT OF INFORMATION PROTECTION IN THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY ENTERPRISE

Анотація: Дослідження особливостей формування ефективної системи забезпечення інформаційної складової фінансово-економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: безпека, інформація, інформаційна безпека.

Аннотация: Исследование особенностей формирования эффективной системы обеспечения информационной составляющей финансово-экономической безопасности предприятия.

Ключевые слова: безопасность, информация, информационная безопасность.

Summary: Research of the formation of an effective system of information component of financial and economic security.

Keywords: safety, information, information security.

Сучасний розвиток економіки України характеризується швидкими змінами факторів внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування підприємства, що викликають загрозу його фінансовим та економічним інтересам, спричиняють високий рівень фінансових ризиків. В загальному розумінні з поняттям «фінансово-економічна безпека підприємства» пов'язують здатність до мобілізації та найбільш оптимального управління ресурсами підприємства з метою забезпечення його стабільного функціонування, активної протидії негативним впливам зовнішнього середовища.

В умовах інформаційної ери, яка характеризується загостренням конкурентної боротьби з використанням інформаційних технологій, все більша увага приділяється вивченню ризиків, пов'язаних з інформацією, системами її обробки, відводячи визначальну роль інформаційній складовій забезпечення економічної безпеки підприємства.[3]

Підприємства змушені будувати стратегію власного виживання в ринковому середовищі, засновану на широкому застосуванні інформаційних технологій. Адже, інформатизація економіки, проникнення її у всі сфери діяльності людини та держави, призвели до того, що економічний потенціал будь-якого суб'єкта господарювання все більшою мірою став визначатися рівнем розвитку інформаційних структур, пропорційно впливу якого зростає й потенційна уразливість економіки. [5]

Інформаційні технології розширили коло можливостей підприємств, забезпечили прискорення процесів обміну та співпраці,

відкрили доступ до більш ефективних методів управління, однак, одночасно, й створили умови для підриву власної економічної безпеки підприємств, зниження рівня стабільності їх фінансово-економічної діяльності.

Інформація із фактора забезпечення ефективності виробництва перетворилася на один із засобів конкурентної боротьби, володіючи яким, підприємство здатне не тільки отримати реальний прибуток від її використання, але й забезпечити стабільність свого розвитку. Це ще раз підтверджує справедливість висловлювання: «Хто володіє інформацією, той володіє світом». За таких умов набувають актуальності питання захисту інформаційної складової економічної безпеки підприємства [2].

Питанням забезпечення фінансово-економічної безпеки приділяється значна увага в працях вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких: Л.І.Донець, В.І. Мунтіян, Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко, Д. Пастернак-Таранушенко, В.Т. Шлемко і Ф.І. Бінько та ін., якими розроблено як понятійно-категоріальний апарат економічної безпеки, так і розроблено механізм її реалізації. Однак, не дивлячись на це, в умовах випереджаючого розвитку інформаційних технологій потребує уваги питання вивчення інформаційної складової фінансово-економічної безпеки підприємства, як фактора забезпечення фінансово-економічної стабільності підприємства.

Метою даної статті є дослідження особливостей формування ефективної системи забезпечення інформаційної складової фінансово-економічної безпеки підприємства.

Сучасний розвиток теорії інформаційної безпеки пов'язаний з новими тенденціями, що характерні для поточного стану інформатизації суспільства [1]:

- по-перше, поряд з необхідністю вдосконалення захисту інформації все більшого значення набуває питання захисту суспільства

інформаційних систем від руйнуючого впливу інформації, тому формується завдання забезпечення інформаційної безпеки як органічної сукупності завдань захисту інформації й захисту від інформації;

- по-друге, з початку регулярного застосування автоматизованих технологій для обробки інформації зростає актуальність завдання забезпечення необхідної якості інформації, а методи його розв'язання ускладнюються. Отже, забезпечення інформаційної безпеки неможливо без належного вирішення завдань забезпечення якості інформації;

- по-третє, розв'язок завдань захисту інформації та захисту від інформації, забезпечення якості інформації обумовлюють підвищені вимоги щодо ефективності діяльності об'єктів інформатизації. Виникає узагальнене поняття управління інформацією, яке поєднує вище зазначені поняття. З огляду на це, задачі управління інформацією мають бути враховані при формуванні концепції інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів інформаційного суспільства;

- по-четверте, поточний етап розвитку теорії захисту інформації потребує прискіпливої уваги до питань вдосконалення науково-методологічного базису й інструментальних засобів, що забезпечують на регулярній основі розв'язок будь-яких завдань в органічному зв'язку з вирішенням проблем інформаційної безпеки, впровадження новітніх інформаційних технологій, поступової інформатизації суспільства.

Не зважаючи на те, що інформатизація викликала формування ряду беззаперечних переваг для суб'єктів підприємницької діяльності, проникнення інформаційних технологій у всі сфери діяльності підприємств призвело до виникнення низки істотних проблем. Поширення комп'ютерних систем, об'єднання їх в комунікаційні мережі посилило можливість несанкціонованого проникнення в систему управління підприємством, що може не просто паралізувати роботу підприємства в цілому, а й завдати значних матеріальних втрат. Сьогодні втрати лише

банківського сектору в результаті комп'ютерних злочинів щорічно складають сотні мільярдів доларів, а звичайні підприємства не одноразово піддаються рейдерським атакам. Саме тому, забезпечення інформаційної безпеки підприємства є невід'ємною частиною його фінансово-економічної безпеки [4].

Таким чином, вище викладене дозволяє виокремити такі найбільш гострі проблеми розвитку теорії й практики інформаційної безпеки: (1) • створення теоретичних основ і формування науково-методологічного базису управління інформацією в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства, що дозволяють адекватно описувати процеси в умовах значної невизначеності й непередбачуваності прояву дестабілізуючих факторів (інформаційних загроз); (2) розробка науково-обґрунтованих нормативно-методичних документів з питань забезпечення інформаційної безпеки на базі дослідження й класифікації загроз інформації й вироблення стандартних вимог до захисту; (3) • стандартизація підходів до створення систем захисту інформації й раціоналізація схем і структур управління захистом на об'єктовому, регіональному й державному рівнях.

Отже, забезпечення інформаційної безпеки в загальній постановці проблеми може бути досягнуте лише при взаємопов'язаному розв'язку трьох складових, що представлені на рис.1:

Рис.1 Складові забезпечення інформаційної безпеки [1]

Відповідно до викладеного загальна схема забезпечення інформаційної безпеки може бути представлена так, як показано на рис. 2.

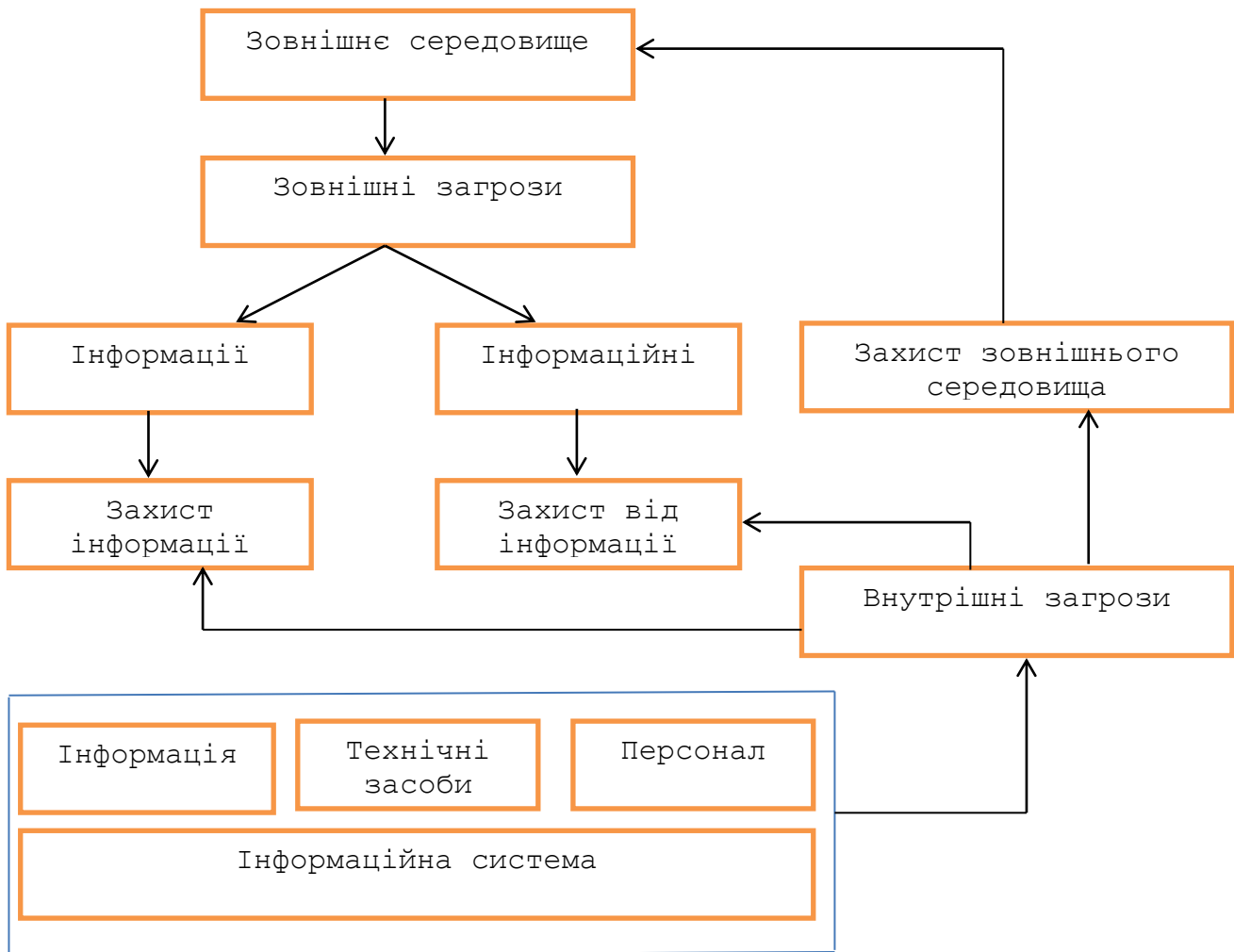

Рис. 2 Загальна схема забезпечення інформаційної безпеки [1]

З наведеного можна зробити висновок, що, по-перше, розвиток теорії інформаційної безпеки обумовлюється основними напрямками розвитку теорії захисту інформації як першої складової загальної проблеми інформаційної безпеки; по-друге, розвиток теорії інформаційної безпеки визначається рівнем вивчення і розробки другої складової інформаційної безпеки – захисту від інформації.

Слід акцентувати увагу на складності розв'язання другої складової проблеми інформаційної безпеки, оскільки у цій сфері відчувається певний вакуум у плані теоретико-методологічних та методичних напрацювань.

Характерною рисою проблеми захисту особи та суспільства від інформації, є переважно гуманітарний характер її розв'язання, який дуже важко піддається формалізації. При цьому розв'язок завдань щодо захисту від інформації технічних засобів і систем, так само як і рішення щодо захисту інформації, носять переважно організаційно-технічний характер і піддаються строгій структуризації.

Необхідно також зазначити, що проблема захисту від інформації є суттєво складнішою від проблеми захисту інформації внаслідок різноманітності інформаційних загроз, вплив яких не завжди передбачуваний. Запобігання й нейтралізація таких загроз вимагають як розробки та впровадження адекватних технічних рішень, так і організаційно-правових заходів.

Література:

1. Довгань О.Д. *Методологія захисту інформації [Навчально-методичний посібник]* / О.Д. Довгань, Г.М. Гулак, А.К. Гринь, С.В. Мельник.-К. : НаСБУ, 2012. – 227с.
2. Богущ В.М. *Інформаційна безпека держави*/ Богущ В.М., Юдін О.К. – К.: «МК-Прес», 2009. – 432с.
3. Цимбалюк В.С. *Інформаційне право (теорія і практика)*. Монографія. – К.:2009. - 364 с.
4. Прокоф'єва Д.М. *Підприємницьке шпигунство в системі інформаційних злочинів [Текст]* / Д.М. Прокоф'єва // Український центр інформаційної безпеки. 2008. – С.123
5. Ткачук Т. *Формування системи інформаційної безпеки бізнесу [Текст]* / Т.Ткачук // Бізнес і безпека, 2009. - №4. – С.19-23.